

Tryckt: FMU nr 884.

Regest: RPB nr 1486.

Jämför brev 1388 29/9 (SDHK nr 13459) i samma vidimation som [B], i vilket Erengisle Sunesson kungör att han av Bo Jonsson inte erhållit full betalning för egendomen Kymmene men att han godkänner överlåtelsen till klostret i Vadstena. Vadstena klostrets ägande av Kymmene fortsatte att vara omtvistat, se C. Gejrot (utg.), Vadstenadiariet (1996), s. 251, notis 563, och B. Klockars, I nådens dal (1979), s. 23 f. och 41.

Alla the mæn thætta breff see ælla hœra helsar jak Bo^a Jonsson^b drotzte j Swerike ewærdhelika mædh warom Herra / Gør jak allom mannom witrlikt · oc kœnnis opinbarlika mædh thæsso mino nærwarande opno brefwe · swa fore æptirkomandom som them nw æra · at jak mædh wilia oc godha forakt¹ · hafwir gifwit klostreno j Watzstenom j Gudz hedhîr oc wara frw · fore mina · oc minna forældra siæl oc thera som jak æghîr got fore gœra · mit godz Kymmenæ^c jnnan Pyttis^d sokn j Østirlandom^e badhe thet jak fik aff minom herra konungenom · oc swa aff iærlenom · oc swa alt thet annat jak ther til køpt oc fangit hafwir mædh laxa fiskeno oc allom androm tillaghom · engom vndan taknom · hwat nampne thet hælzt næmpnis antiggie j wato ælla thorro nær ælla fiærren · Thy affhændîr jak mik thet oc minom arfw^f oc tileynar thet sama godz klostreno til ewerdhelike ægho oc scal hwarie jak ælla mine arfwa æptir thænna dagh nakra tiltalan hafwa til thet forscripna godzit ælla thet nakraledhis fore klostreno hindra. Til hwilkins breffs oc gift · større bewaring ær mit jncighle hær fore hænght oc bidhîr jak ærlika mæn swasom ær herra Karl Vlfson^g aff Thøptom^h oc herra Benedictⁱ Philippusson riddara · thera jncighle til witisbyrd hær fore sætia. Datum apud ecclesiam Aby², anno Domini Mccclxxx, dominica Oculj.

På baksidan: Littera Boecii Ioansson super bonis in Østerlandom

A z ix (Vadstena klostrets brevsignum, se L. Sjödin i MRA 1939, s. 124)

Sigill: nr 1 runt sigill av ofärgat vax i sigillpåse av blått linne, diameter 4,3 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 408): Boecii Ionson; nr 2–3 endast skåror i uppvecket.

^aBoo B. ^bJohansson B. ^cKymmene B. ^dBokstaven i efter rättelse A; Pitlis B, fel vid avskrivning av A. ^eØsterlandom B. ^fDe två sista bokstäverna svårlästa p.g.a. slitage A. ^gWlffson B. ^hTøptom B. ⁱMöjligen Bendicter B.

¹D.v.s. 'föresats, uppsåt', se Söderwall: forakt. ²Stora Aby, Lysings härad.

10121

1380 februari 27

Jönköping

Margareta Bosdotter skänker i öppet brev med sin mor och arvinge Katarina Petersdotters medgivande som ingift till Vadstena kloster de egendomar som är hennes fäderne, morgongåva och köpegods, nämligen 3 ½ attung och en kvarn i Ulfsnäs, 2 attungar jord i kyrkbyn i Öggestorp, 1 attung jord och en kvarn i Kanarp (alla) i Öggestorps socken, 5 ½ attung i Klevarp i Rogberga socken (allt) i Tveta härad i Linköpings biskopsdöme med alla tillagor. Utfärdaren avhänder sig och sina arvingar egendomarna och överlåter dem till klostret med evig ägorätt så att de hädanefter får förvalta egendomen på bästa sätt utan klander från utfärdaren, hennes arvingar eller någon på hennes vägnar. Hon ger med detta brev häradshövdingen i det härad där egendomarna

ligger fullmakt att ge fasta på dem till klostret i Vadstena. Katarina Petersdotter fastställer sin dotter Margareta Bosdotters gåva på alla punkter och de båda lovar att utan hinder hålla överenskommelsen.

Utfärdarna ber (riddarna) Erik Karlsson och Anund Jonsson samt Bo Jonsson, drots i Sverige, att besegla brevet tillsammans med dem själva.

Orig. på perg. (26,1 x 18,1 cm, uppveck 2,0 cm; 21 rader), Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 11641.

Regest: RPB nr 1487.

Om Margareta Bosdotter, som sedermera blev abbedissa i Vadstena, se C. Silfverstolpe, Klosterfolket i Vadstena (1898), s. 6, och H. Gillingstam, Ätterna Oxenstierna och Vasa under medeltiden (1952), s. 738.

Angående sigillanternas hänvisas för riddaren och riksrådet Erik Karlsson (Örnfot) till SRM s. 28 f. och för riddaren Anund Jonsson (Lejonansikte, Hemming Ödgislasons ätt) till SBL II, s. 78–79, och SRM s. 14.

Margareta Bosdotter är ensam utfärdare i brevets inledning. I ett senare parti figurerar Katarina Petersdotter i första person och i brevets avslutning är båda utfärdare.

Alla the mæn thætta breff see ælla hōra · helsar jak Mæreta Bodotter ewerdhelika *mædh* warom Herra. Kænnis jak opinbarlika *mædh* thæsso mino nærwarando opno brefwe swa fore æpterkomandom som nærwarandom · at jak *mædh* wilia oc beradhno modhe · oc *mædh* minna ælsklika modher Katerine Pæthersdotter fulbord¹ som min rætter arfwe ær hafwer jn gifwit mædh mic Watzstena klostre · thæssin min godz som hær æpter næmpnas mit fæthærne · morghingafwo oc kōpogodz · swasom først j Wlznæs halff fiærdhe attung jordh oc ena qwærn som ther vnder ligger, j Gylstorp j Kirkiobynom ^a twa attunga^a jordh · j Kanathorp een attung jordh oc ena qwærn som ther vnder ligger j Gylstorp sokn, j Klewathorp halff siætte attung jordh j Roghbergha sokn j Tweta hærådhe j Lynkōpungx biscops dōme. Hwilkin forscripna godz *mædh* hws, jordh, aker oc æng, scoghom oc fiskwatnom, qwærnom oc qwærnastadom, tomtom oc tomtastadhom, thorpom oc thorpastadhom mædh allom tillaghom jnnan gardha oc vtan jnnan wato oc thorro · nær oc fiærren · engo vndan takno som thæssom gotzom aff alder tillighat hafwer oc nw tilhōra kan · jac afhænder mic oc minom arfwom oc tileynar them / klostreno oc hemol gør til ewerdhelike ægho swa at the magho thæssin godzin styra oc radha oc allaledhis skipa som them nyttast oc bezt synis ohindrat oc oqwalt aff mic oc minom arfwom oc aff hwariom manne a mina wæghna. Oc gifwer jak hærædzhōfdinganom j thy hærædhe godzin j liggia *mædh* thæsso brefwe fulla maght oc wald thy fornempda klostreno j Watzstenom thæssin forscripna godzin at fastfara *mædh* fastom oc allom skiælom widher sannind vtan arght / Oc jak Katerin Pæthers dotter fulbordher oc stadhugha gør thæssu minna ælsklika dotter Margeta Bodotter gift j alla mato som før ær scrifwit. Alla thæssu forscripna articulos oc hwaru thera særdelis vm sik / lofwom wi fornempda Mæreta Bodotter oc Katerin Pæthers dotter fasta stadhugha oc obrutlika at halda vtan alt arght. Til hwilkins breff mere wisso oc stadhfæstilse · hafwm wi war jncighle hær fore hænght. Oc til witnisbyrd hafwm wi betz jncighle ærlikra oc wælborna manna swasom herra Erik Karlssons herra Anund Jonssons oc Bo Jonssons drotzta j Swerike fore thætta breff at hængia. Datum Junecopie anno Domini Mccclxxx, feria secunda proxima post dominicam Oculi, jn testimonium premissorum.

På baksidan (med olika händer):

35 : 6

Littera Mæritte Bo dotter : sigillum^b et sigillum matris sue Katerine^c
Vlfznæs Ygylstorp ok Kleffwatorp

A k xii (Vadstena klostets brevsignum, se L. Sjödin i MRA 1939, s. 124)

Tweta hæradh

(halvt kors)

Sigill: nr 1 endast sigillpåse av blått linne; nr 2 runt av ofärgat vax i påse av ljusrosa linne, skadat, diameter 3,4 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 352); nr 3 endast sigillpåse av blått linne; nr 4 runt av ofärgat vax i påse av blått linne, diameter 2,4 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 294); nr 5 runt av ofärgat vax i sigillpåse av ljusrosa linne, skadat, mått 2,6 x 2,0 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 408).

^{a-a} Hopskrivet; orden separerade med ett vertikalt streck. ^b Härefter avritning av vapen motsvarande SMV II, s. 653. ^c Härefter ytterligare två rader raderad text.

¹ D.v.s. 'samtycke', se Söderwall: fulbordh. Jfr även fulbordher nedan.

10122

1380 mars 8

Skövde kyrka

Biskop Nils i Skara meddelar att hustru Elin Tunesdotter inställt sig i Skövde kyrka den 8 mars 1380 och inför honom lagligen skänkt två jordegendomar i Kyrketorp i Hene (nu Norra Kyrketorps) socken till Skövde kyrkas fabrica och en kvarn kallad "Komella" med en gård i byn Kyrketorp till prästbordet i Skövde. Elin har överlämnat egendomarna till biskopen för Skövde kyrkas räkning med all äganderätt, på villkor att kyrkan och kyrkoherden med egna medel skulle ansvara för Elins begravning och fira hennes själmässa månadsvis och på årsdagen. Biskopen fastställer och förordnar nu som en motprestation att den kyrkoherde som residerar vid Skövde kyrka varje månad för evigt ska läsa en mässa för Elin, hennes föräldrar och barn. Den nuvarande kyrkoherden herr Ingemar förpliktat sig själv och sina efterträdare till detta i biskopens närvaro.

Utfärdaren beseglar.

Orig. på perg. (23,7 x 12,4 cm, uppveck 2,1 cm; 12 rader), Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 11642.

Regest: RPB nr 1488.

Angående namnet Hene som tidigare benämning på Norra Kyrketorps socken se I. Lundahl, Ortnamnen i Skaraborgs län VII (1950), s. 71.

Om brevet se H. Gillingstam, Ätterna Oxenstierna och Vasa under medeltiden (1952), s. 31.

På brevet baksida anges kvarnen som Komella maior.

Omnibus presens scriptum cernentibus · Nicolaus diuina miseracione · episcopus Scarensis · salutem in Domino sempiternam. Quia constituta^a · coram nobis · anno ^bDomini M^occc^olxxx^o-^b feria quinta ante dominicam passionis · apud ecclesiam Skødwe · discreta matrona / Elena Tuna dotter · duo predia in Kírkiuthorpe^c in parochia Henene sita / ad fabricam ecclesie in Skødwe · / et vnum molendinum dictum Komella / · cum vna curia in predicto opido Kírkiuthorpe · ad mensam sacerdotis / · in Skødwe / · legitime donauit / et ad manus nostras · ex parte ipsius ecclesie in Skødwe · cum omni proprietatis dominio libere